

JAÏR WASSINK

DE DOOD VERTREKT,
DE LIEFDE BLIJFT

De wereld had het zelf niet door,
maar was vanaf toen veranderd.

1

Hij heeft er altijd van gehouden zich in de drukte van een station te begeven. Daar kon het besef van tijd en van wie hij is, in de mensenmassa verdwijnen.

Vandaag is het zijn intentie opnieuw vanaf Brussel Centraal te vertrekken. Wat hij nog niet weet, is dat hij de trein niet gaat nemen. Was hij dichterbij zijn gevoelens gebleven, dan had hij dit kunnen weten en was dit extra falen hem bespaard gebleven. Er bestaan geen treinen – en dat geldt zeker voor de te nemen trein naar Lille – die maar enigszins in staat zijn hem verder van zichzelf vandaan te brengen.

Eerder was dat anders. Vrij vaak nam hij de trein. Dan gaf hij gehoor aan een innerlijke drang. Wanneer hij op zo'n dag te voet naar het station ging en nog meer als hij eenmaal in de trein zat, verdwenen alle zorgen. Dan voelde hij zich goed, een god van zijn wereld. Stuurde engelen voor zich uit om voor hem in vrijheid een weg te banen. Hij leefde, was een gelukkig man, nam eender welke trein en stapte uit wanneer

hij zin had. Aangetrokken door de sterren, één met de wereld. Een man die niets van zichzelf behoefde. Zijn zintuigen trokken zijn lijf, als waren het paarden voor een tweespan, vooruit. Zo was hij in staat de wereld in te stappen. Zijn spieren deden hun werk. De impulsen van zijn cortex vloeiden naar de rest van zijn brein waardoor hij zowaar een extase bereikte. Zoals de wind over de zee waait en haar behaagt met schuimende golven, zo was hij fier, zo waande hij zich ten volle in leven.

Zijn reizen brachten hem vaak naar stations met monumentale hallen. Gebouwen waarin het verleden leeft, waarin de rijke, dode geschiedenis wordt geademd. De routes erheen deden hem goed. Hij reisde door Vlaamse provinciën. Landsdelen, overvloedig voorzien van weilanden, met vlijt door mensen gevormd en bewerkt. Waar gewassen de tijd krijgen om te groeien en waar runderen rustig grazen op het gekwetste land. Het waren beelden die hem raakten. De kleine boeren met maar weinig koeien. Zoals zijn grootvader. Die had een blauwe Ford als trekker. Opa leek maar wat aan te modderen. Hij rookte shag. Drum, halfzwaar. Na een dag werken op zijn land, nam hij plaats aan de tafel in de woonkamer. Dronk tevreden een biertje en rookte er een sigaret bij. Die geuren vormen de warmste kleuren van vroeger. Ziet hij runderen in de wei, ruikt hij het bier in een pas opengemaakte beugelfles, of ziet hij iemand – zeker in de periodes dat hij zelf

niet rookt – een sigaretje rollen en aansteken, dan is hij meteen terug bij zijn opa. De vader van zijn vader. De man die met zijn uiterlijk doet uitsluiten dat hij, Yann, een zoon is van de melkboer.

Als kleine jongen is hij vanuit Nederland op Belgisch-Limburgse bodem komen wonen. Dat er sprake was van grond met een aanzuigende werking, ontdekte hij toen de buurman een nieuwe mazouttank in zijn tuin liet ingraven en onder de droge grond een dikke, natte kleilaag zichtbaar werd. Als kind speelde hij gretig met die klei. Hij kneedde mensfiguren en dieren, liet de creaties drogen in de schroeiende zomerzon. Later beseftte hij dat de bodemlaag niet enkel tot spel diende, maar dat hij er ook in vastgelopen was.

Hij heeft geprobeerd weg te gaan. Aan te nemen is dat een kortstondig uitvliegen daarom wel eens is gelukt. Om zich er echt van te ontdoen zal hij zichzelf moeten verlaten, want België zit in hem en hij in haar.

Wanneer hij weer eens zonder hoofd onderweg is en geen einddoel heeft, bestaat de last van het leven niet meer. Het lost zich op, alsof van een bestaan nooit sprake is geweest. Ooit kwam hij aan op het station van Gent. Vijftig kilometer van waar hij woont. Een opwindende plek met kleurrijke muur- en plafondschilderingen van schepen en steden waar hij met zijn fantasie in opging. Het deed hem plezier te kijken naar mensen die arriveerden of vertrokken. Bij de opval-

lendste van hen bedacht hij verhalen en hij kleepte ze in flamboyante jurken en op maat gesneden pakken over bloezen omrand met kant. Hij liet de figuranten in groepen bijeen staan en met elkaar gesprekken voeren. En dan zag hij tot zijn tevredenheid hoe ze zijn choreografie tot in de perfectie uitvoerden.

Het was Em die hem vanuit haar rolstoel dit spel leerde. Een spierziekte die in haar kinderjaren in haar lichaam trok en nooit meer wegging, ontnam haar de mogelijkheid van het stappen. De jonge man en vrouw leerden elkaar via een onlineplatform kennen. Hij zat vaak op die sites, had gesprekken met dames, maar kwam nooit in de verleiding ze echt te willen ontmoeten. Em was anders, zo bleek. Haar wilde hij zien, ze ontlokte bij hem een gretige nieuwsgierigheid. In zo'n mate dat hij niet enkel van haar méér wilde weten, maar ook van de in hemzelf ontwaakte gevoelens. De toon klonk bekend, de vorm was nieuw. Tot waar dat reikte, wilde hij ontdekken. Vanuit zijn buik steeg het op naar eerst zijn armen en daarna zijn vingers, bewegend vanuit iets dat onbewust is. Zijn vingers tintelden, drukten op de letters van het toetsenbord. Gedragen door die onbekende gevoelens, vloeide wat gevangen zat in zijn hoofd, de wereld, haar wereld, in. Zij, gespannen kijkend naar zijn reactie. Hij verbaasd, om de vrijheid van het zich bij haar durven uitspreken. Al bij hun eerste gesprek.

‘Dat van die spierziekte zag ik laatst op de televisie. Een jongeman met de naam Maurice.’ Hij typte maar

door van opwinding. Wist nog niet waar zijn reactie zou eindigen. 'Die man had meen ik dezelfde ziekte als jij. Hij werd gevolgd door een programma en overleed in de laatste aflevering.'

'Ooo...', zei ze met de traagste 'o' ooit uitgesproken.

Het zweet brak hem uit. 'Vergeef het me,' smeekte hij. Maar koeltjes ging ze verder.

'O, dan weet ik wat me te wachten staat.'

Hij vroeg zich af waar zijn ongeremde praten vandaan kwam. Dat hij niet geremd werd door tact, maar dat er door prikkels in zijn hersenen een chemische reactie loskwam. Een die een eigen gang ging.

De toon van haar stem bracht hem tot rust. Toen ze zei dat zijn opmerking haar niet uitmaakte, besloot hij haar te geloven. Zij vergaf hem. Al wist hij dat het haar had geraakt. De code van het onderwerp was gekraakt, nu kon het boek weer dicht. Zij wist dat de voorspelling van een relatief vroege dood zou kunnen kloppen. Wat haar het meest raakte was dat ze ooit het leven zou moeten missen. Het leven dat haar zo lief is.

Doordat hij de code brak, ontwaakte er een nieuw soort man in hem. Een die geduldig en volhardend is in de nieuwe emotie van verliefdheid. En vastbesloten dit blijvend en in rust met haar te beleven. Geen mens behalve zichzelf zou hun hierbij in de weg kunnen zitten. Zij spraken af en hij betrad een nieuwe wereld. Alleen zij tweeën zagen het. De wereld had het zelf niet door, maar was vanaf toen veranderd.